

Rahkoset

Rahkosten sukuseura ry:n lehti
2012 – 18. vuosikerta – 22. numero

Miten sukukirjan tekeminen etenee – sivu 4

Sukukokouksen tunnelmia ja valintoja – sivu 6

Matka suomalaisuuden myyttisille juurille – sivu 10

Varapuheenjohtaja tutkii Karstulan Rahkosia – sivu 18

RAHKOSTEN SUKUSEURAN HALLITUS

Rahkonen Olavi, puheenjohtaja
014-3722 528, 045-7881 3161
olavi.rahkonen at elisanet.fi
Mankolantie 27
40200 Jyväskylä

Keski-Rahkonen Olavi
040-8395 237
olavikr at gmail.com
Aarnivalkeantie 10 E
02100 Espoo

Rahkonen Seppo, varapuheenjohtaja
044-3773 226
seppo.rahkonen at suomi24.fi
Rantakiventie 8 a
00960 Helsinki

Rahkonen Veikko
0400-657 550
veikko.rahkonen at elisanet.fi
Otavankatu 3 B
11130 Riihimäki

Liimatainen Helvi, rahastonhoitaja
0400-686 409
helvi.liimatainen at sci.fi
Lunttilantie 22
43100 Saarijärvi

Kärri Maija, sihteeri
040-5041 821
jukka.karri at org.lappeenranta.fi
Kärrinkatu 2
53500 Lappeenranta

Rahkonen Joma, sukulehden tekijä
050-3470 083
joma.rahkonen at kolumbus.fi
Tavintie 8 B 22
40400 Jyväskylä

Rahkonen Jukka
044-585 4734
j.rahkonen at saunalahti.fi
Tikkamannilantie 168
41160 Tikkakoski

Keski-Rahkonen Lauri
044-297 4046
lauri.keski-rahkonen at kase.fi
Viitasalontie 7
69300 Toholampi

Rahkonen Kyösti
045 275 6272
kyosti.rahkonen at gmail.com
Sääksraitti 1 B 7
42700 Keuruu

Rahkosten sukuseuran jäsenmaksu on 10 euroa / vuosi. Ainaisjäsenmaksu on 100 euroa.

Rahkosten sukuseura internetissä: www.rahkostensukuseura.fi

Kannen kuvassa: Rahkosten sukukokouksessa myös laulettiin yhdessä.
Kuva: Jorma Rahkonen

Sukukokous lauantaina 27.7.2013

Rahkosten sukuseuran kymmenes sukukokous järjestetään lauantaina 27.7.2013 Keski-Suomessa. Paikkakunta ja kokouksen pitopaikka olivat vielä lehteä tehtäessä avoinna, sillä hallituksen ykkösvaihtoehtona pitämä hotelli Summassaari on tuona viikonloppuna varattu toiselle tilaisuudelle. Kokouspaikka kerrotaan myöhemmin sukuseuran kotisivulla (www.rahkostensukuseura.fi) ja alkukesästä ilmestyvässä sukuseuran lehdessä. Sukukokouksen ajankohta on kuitenkin hyvä merkitä kalenteriin jo tässä vaiheessa.

Rahkoset-lehti on ilmestynyt sukukokousvuosina kahdesti ja välivuosina kerran. Viime vuonna saatiin aikaan kuitenkin vain yksi sukulehti. Syynä oli tekijä- ja aikapula. Nyt tilanne näyttää kuitenkin paremmalta, sillä tähän lehteen on saatu uusia kirjoittajia ja valokuvaajia. Toivon, että tekijöiden määrää saadaan laajennettua pysyvästi. Rahkosilla ja Rahkosista riittää mielenkiintoista kerrottavaa. Mitä sinä haluaisit kertoa sukulehdessä?

Jorma Rahkonen

Osaako lammas uida?

Isäni Mallaslammin Väinön kertoma tapahtuma sijoittuu vuodelle 1916.

Riihen kynnyksellä istuivat sisarukset Mallaslammin Väinö ja Impi. Väinö aloittaa koulun syksyllä. Impi on vuotta nuorempi. Lammas syö heinää riihen seinustalla. Ajatukset ja juttelu siirtyy lampaaseen. Mitä kaikkea lammas osaa? Lammas osaa syödä ja juoda. Mutta osaako lammas uida? Kumpikaan ei ole nähnyt lampaan uivan. Asia täytyy tutkia.

Sisarukset lähtevät mutkittellevaa metsäpolkua pitkin läheiselle lammelle. Lammas on narun päässä ja kipittää reipasta vauhtia lasten mukana. Menoa ei haittaa, vaikka kuusen neulaset pistelevät paljaisiin jalkapohjiin. Lähemmäksi lampea saavuttuaan sisarukset huomaavat, että ruuhi on rannassa. Ikään kuin odottamassa heitä. Lammas ei millään mene ruuheen. Väinö vetää narusta ja Impi työntää takapuolesta. Kovan yrittämisen jälkeen lammas on keskellä ruuhta. Kepeillä melomalla ruuhi lipuu lammella. On aika tiputtaa koe-eläin ruuhesta. Kunnon töytäisy ja lammas molskahtaa veteen. Kuin kivi se häipyv veden alle. Ilmakuplia nousee pintaan, mutta

lammasta ei näy missään. Lapset hätäntyvät ja melovat kiireesti rantaan. Huutelevat lammasta: ”Tuku, tuku!” Mutta lampaasta ei näy vilahdustakaan. Monet ajatukset nousevat mieleen. Uskalletaanko kertoa kotona? Kumpi kertoo? Mitä äiti sanoo? Ainoa lammas. Alla päin, itkua vääntäen sisarukset matelevat polkua kotiin päin. Impi rupeaa leikkimään kävyillä, eikä aio mennä kotiin. Väinö houkuttelee Impiä mukaansa. Pitkän houkuttelun jälkeen sisarukset jatkavat matkaa käsi kädessä. Loppumatkalla ei sanota sanaakaan.

Mikä ihmeen valkoinen pallero pomppii polkua pitkin lapsia vastaan? Sehän on äsken lampeen tiputettu lammas. Iloisesti määkien se tervehtii lapsia, niin kuin mitään ei olisi tapahtunut. Molemmilla lapsilla sydän hypää kurkkuun, ilosta ja helpotuksesta. Lammas ei hukkunut. Ei tarvitse kertoa kenellekään mitään. Äiti vähän ihmettelee miksi lammas on märkä. Impi ja Väinö eivät ole kuulevinaan äidin ihmettelyä. Lammas osaa uida, ainakin sukeltaa. Sen sisarukset muistivat lopun ikäänsä.

Toini Virta

Sukukirja työn alla

Sukuseuran toiminnan keskipisteessä on ollut jo jonkin aikaa kirjan tekeminen Rahkosten suvusta. Työn alla on sukukirjan ensimmäinen osa, joka tulee kattamaan ajanjakson 1500-luvulta Ruotsin vallan päättymiseen eli 1800-luvun ensimmäiseen vuosikymmeneen asti.

Kirjasta halutaan tehdä mahdollisimman mielenkiintoinen ja elävä tarina yhden suomalaisen suvun vaiheista. Ei siis haluta tyytyä pelkkään kuvaukseen sukupuun eri haaroista ja muodollisiin luetteloihin suvun henkilöiden nimistä, syntymä- ja kuolinajoista ja -paikoista, vaikka nämäkin tiedot tulevat toki kirjaan mukaan. Kirjan laadulle asetettu tavoite lisää omalta osaltaan kirjan tekemisen haasteita.

Kirjan ensimmäisen osan ensimmäinen painos on päätetty laatia sukuseuran jäsenten omalla työpanoksella, vaikka ulkopuolisen kirjoittajankin vaihtoehtoa on sukuseuran hallituksessa harkittu.

Kirjan laatimiseen suvun omin voimin sisältyy riskejä ja heikkouksia, jotka on toki tiedostettu. Yksi riskeistä on, että kirjan julkaiseminen viivästyy. On osoittautunut kovin vaikeaksi löytää suvun piiristä riittävän monia sellaisia henkilöitä, joilla olisi paitsi kyky ja halu myös riittävästi aikaa koota tarvittavia aineistoja, jalostaa niitä ja tehdä kirjoitustyötä. Tästä johtuen riskinä on, että kirjan laatu vaihtelee luvusta toi-

seen. Uhkana on, että joiltain osin kirjan sisältö on hyvinkin korkealaatuinen, mutta joiltain toisilta osin laatu ei vastaa asetettuja vaatimuksia.

Valitulla kirjoittamistavalla on myös hyviä puolia. Kirjasta tulee aito sukuteos, kun se tehdään omin voimin. Kirjasta tulee myös varmasti paljon halvempi kuin siinä tapauksessa, että sen laatisi työkseen sukukirjoja laativa henkilö.

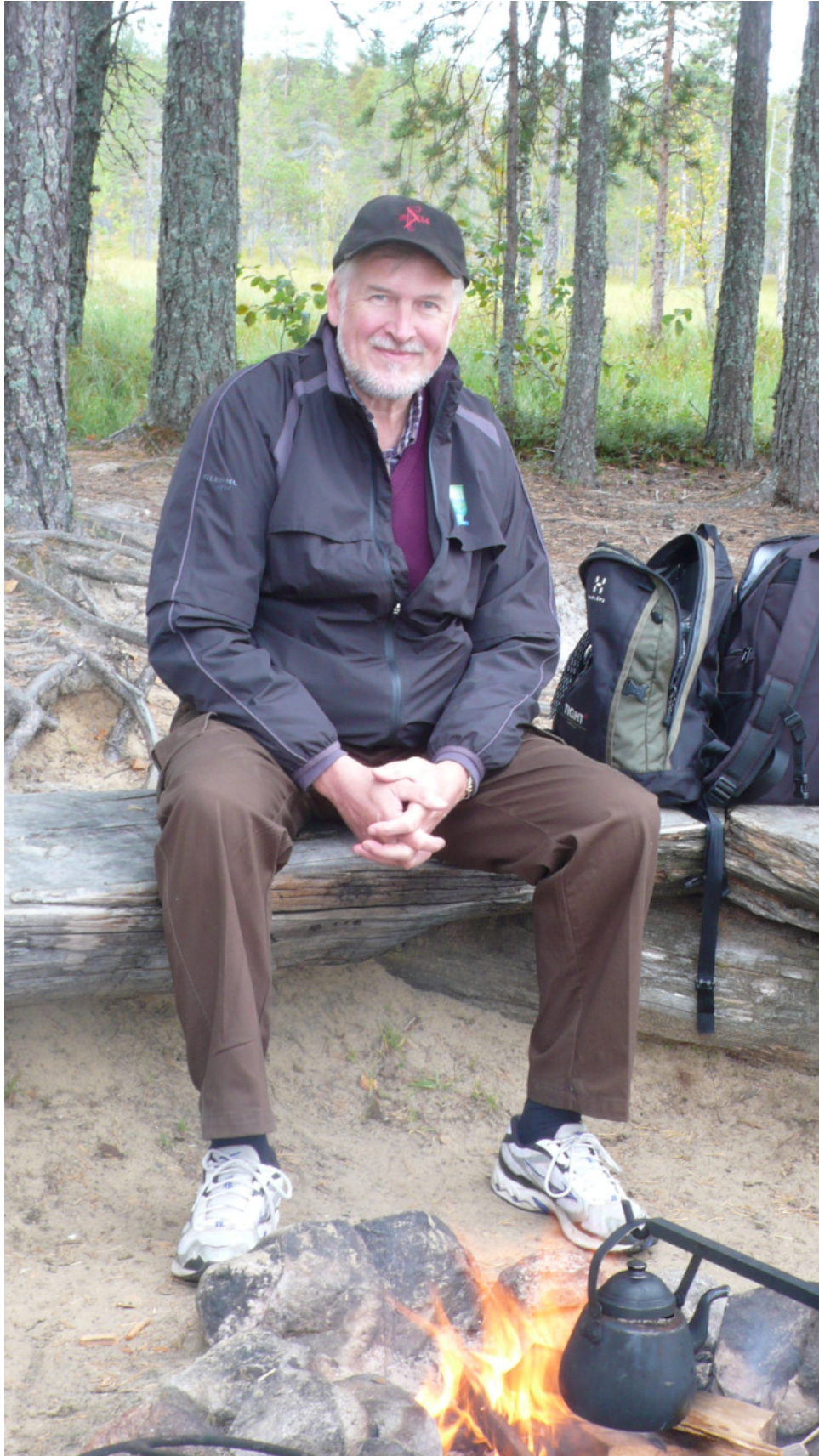
On myös toisaalta niin, että kirjan ensimmäisen osan ensimmäisen painoksen ei tarvitsekaan olla täydellinen. Ehkä onkin parempi, että ensimmäinen sukua koskeva kirjallinen teos saadaan suhteellisen nopeasti suvun tutustuttavaksi ja omalla palautteellaan täydennettäväksi kuin että odottaisimme seuraavat 5–10 vuotta ns. täydellisen kirjan valmistumista.

Jos kirjan laatiminen edistyy suunnitellulla tavalla, on ensimmäinen osa siitä saatavilla vuoden 2013 sukukokouksessa, joka pidetään taas pitkästä aikaa Keski-Suomessa. Kirjaprojektin edistymisestä tiedotetaan jäsenistölle vielä ennen ensi kesän sukukokousta.

Kuluvan vuoden lähestyessä loppuaan toivotan kaikille sukumme jäsenille rauhallista joulua ja kaikkea hyvää vuodelle 2013.

Olavi Rahkonen

Sukuseuran hallituksen puheenjohtaja

Elokuussa patikkaretkellä Tiilikajärven kansallispuistossa.

Sukujuhla veti Ullavan monitoimitaloon viitisenkymmentä henkeä. Elina Keski-Rahkosta saimme kuulla juhlassa sekä soolona että säestäjänä. Kuva: Olli Keski-Rahkonen.

Helteinen sukukokous Rahkosessa

Lämpömittari näytti hellelukemia, kun Rahkosten sukuseura kokoontui yhdeksänteen sukukokoukseensa lauantaina 23.7.2011. Ullavan monitoimitalolla Kokkolan Rahkosessa järjestetty sukukokous houkutti osallistujia etenkin lähialueelta. Muualta Suomesta osanottajia oli tavallista vähemmän – ehkä pitkien etäisyyksien, ehkä helteen takia. Osa sukukokouksen osallistujista yhdisti matkaan käynnin Kokkolan asuntomessuilla.

Kuten sukukokouksissa yleensäkin, tärkeintä ei ollut itse kokous, vaan sukulaisten tapaminen ja yhdessäolo. Varsinaiseen vuosikokoukseen osallistui reilusti vähemmän ihmisiä (21 henkilöä) kuin päivän muihin tapahtumiin.

Kokousrutiinit sujuivat ilman yllätyksiä. Puheenjohtajana jatkaa Olavi Rahkonen, joka ilmoitti alkaneen kauden jäävän viimeiseksi. Hän on hoitanut tehtävää vuodesta 1999 lähtien. Hallituksen uusiksi jäseniksi valittiin Seppo Rahkonen Helsingistä ja Lauri Keski-Rahkonen Toholammilta. Seppo toimii sukuseuran varapuheenjohtajana. Hallituksessa jatkavat Olavi Keski-Rahkonen, Maija Kärri, Helvi Liimatainen, Jorma Rahkonen, Jukka Rahkonen, Kyösti Rahkonen ja Veikko Rah-

konen. Aiemmistä hallituksen jäsenistä Hannu Luotola ja Eero Nousiainen halusivat luopua tehtävästä.

Jäsenmaksu päätettiin pitää entisellään, joten se on 10 euroa henkilöltä vuodessa ja ainajäsenmaksu 100 euroa.

Erkki Keski-Rahkonen juonsi sukujuhlan jämäkästi. Kuva: Olli Keski-Rahkonen

Lauri Keski-Rahkonen (vasemmalla) palasi sukuseuran hallitukseen muutaman vuoden tauon jälkeen. Seppo Rahkonen valittiin sukuseuran hallitukseen ensimmäistä kertaa. Seposta leivottiin heti varapuheenjohtaja. Seppo kertoo omien sukujuuriensa tutkimuksesta tämän lehden sivuilla 18 ja 19. Kuva: Jorma Rahkonen

Eero Hiironen toimi meklarina, kun taiteilija Veikko Vionojan taulu huutokaupattiin sukukokouksen päätteeksi. Vionojan litografia Keski-Vähälän vuonna 1796 tehdystä kaapista löysi uuden kodin. Maalarin synnyinkoti, kaapin sijaintitalo ja taulun uusi koti ovat kävelyetäisyydellä toisistaan – ja kuuluvat kaikki Ullavan Rahkosen suvun piiriin. Kuva: Olli Keski-Rahkonen

*Kyösti Rahkosella (toinen vasemmalta) riitti mielenkiintoista kerrottavaa sukukokouksen tauolla.
Kuva: Jorma Rahkonen*

Helena Lunttila (vasemmalla) teki talkootyötä taas kerran. Sukuseuran tuotteiden myynnistä valtaosa tulee sukukokouksissa. Muulloin niiden myynti on vähäistä. Viime sukukokouksessa täysin uutena tuotteena oli myynnissä sukulehden 20:stä ensimmäisestä numerosta (vuodet 1995–2010) sidottu kirja. Kuva: Jorma Rahkonen

Väinö Mäkelä muisteli elämää lapsuusympäristössään ja kertoi Rahkosen kylän historiasta. Kuva: Olli Keski-Rahkonen.

Kauno (vasemmalla) ja Jouko Kleemola vaihtoivat ajatuksia Hannu Luotolan (oikealla) kanssa. Kuva: Olli Keski-Rahkonen

Matka suomalaisuuden myyttisille juurille

Tein syyskuussa 2012 valokuvausmatkan Venäjälle Vienan Karjalaan. Siellä kohtasin kauniisti harmaantuneita runokyliä ja koin jotain samaa, mitä Elias Lönnrotin on aikoinaan täytynyt tuntea noilla kulmilla Kalevalan aineistoa kerätessään.

Teksti ja kuvat: Juho Rahkonen

On lempeä syyskuun päivä Vienan Karjalassa, parisataa kilometriä Kuhmosta itään. Intiaanikesä on hetkeksi puhaltanut tänne pohjoiseen lämmintä ilmaa, ja niinpä ulkona viihtyy melkein t-paidassa. Kottaraisen laulu sekoittuu Vienan Kemijoen vuolaan virran solinaan. Tuntuu melkein kuin keväältä. On mahdettava päivä tutustua karjalaiseen runokylään.

Paikka on Jyskyjärvi, eräs Vienan kauneimmista karjalaiskylästä. Tienvieren kyltissä lukee kylän venäjänkielinen nimi Juskozero, mutta myös selvällä suomella Jyskyjärvi. Silalla tulee vastaan ihan suomalaisen näköinen

rouva, joka avaakin keskustelun kertomalla suomeksi, että hän on karjalainen. Tapaamme myös muutaman muun ihmisen, jotka alkavat puhua meille suomea, hieman vieraalla aksentilla, mutta kuitenkin.

On mielenkiintoista havaita, että näinkin kaukana Suomen rajasta puhutaan suomea, vaikka nämä alueet eivät ole lähelläkään luovutettua Karjalaa eivätkä ole koskaan kuuluneet Suomeen. Itse asiassa koko Karjalan käsite on laajempi kuin usein tunnutaan ajattelevan: arkikeskusteluissa puhutaan yleensä Karjalasta tarkoittaen vain toisessa maailmansodassa

Jyskyjärvellä eletään paljolti omavaraistaloudessa. Kalastajat astuvat veneisiinsä jo aamulla.

Jyskyjärvi on Vienan alueen parhaiten säilyneitä karjalaiskyliä. Se sijaitsee keskellä ei-mitään.

Karjalaisnainen käveli vastaan Jyskyjärvellä ja alkoi solkata suomea, vaikka raja on kaukana..

Neuvostoliitolle menetettyjä alueita. Karjala ei ole myöskään vain se alue, joka nykyisin kuuluu Venäjän federaation osaan nimeltä Karjalan tasavalta, vaikka se kattaakin suurimman osan Karjalasta.

Karjala on historiallinen ja kulttuurinen alue, joka ulottuu Suomen nykyisellekin alueelle

kattaen Etelä- ja Pohjois-Karjalan maakunnat. Lappeenranta ja Joensuu ovat karjalaisia kaupunkeja siinä missä Viipuri ja Sortavala.

Rahkosten sukuun kuuluvana tunnen jotain erityistä vetoa Karjalaan ja karjalaiseen kulttuuriin, olihan isoisänikin sieltä kotoisin.

Vienan laulumailla

Nyt olen siis kolmen kuvaajakaverini kanssa saapunut Vienan Karjalaan, joka on Karjalan pohjoisinta ja itäisintä osaa. Se rajoittuu idässä Vienanmereen ja yltyä pohjoisessa melkein Kuolan niemimaalle asti. Alueen elämänlankana voidaan pitää leveää Kemijokea, joka laskee Vienanmereen. Suuri osa Vienan karjalaiskylistä sijaitsee joen varrella.

Jyskyjärvellä vanhat harmaantuneet puutalot on rakennettu pääty joelle päin, ja niiden ikkunoissa on tyypillistä karjalaista koristelua, jollaista voi Suomen puolella nähdä esimerkiksi Nurmeksen Bomba-talossa. Kävelysillat kulkevat joen yli, jota pitkin kalastajat päris-televät pitkänmallisilla puuveneillään. Rantasaunan piipusta nousee savu. Kun katson joen niemennokan takana avautuvalle järvelle, jonne kalastajat suuntaavat, avara tyhjiys humisee korvissani. Mieleeni kantautuu tunne jostain kaukaa menneisyydestä, on kuin olisin Juhani Ahon Juha-romaanin tunnelmissa – Shemeikkahan tuli juuri täältä Vienan Karjalasta.

Emme ole ainoat suomalaiset, jotka ovat tulleet tänne etsimään myyttisiä juuriaan. Suomen rekisterikilvissä oleva iso turistibussi seisoo kylän majoituspaikan vieressä, ja niin ikään Suomesta tullut Nissan Qashqai päris-telee ohitsemme kuoppaisella kylänraitilla. Tanakampikaan maastoauto ei olisi täällä pahitteeksi, sillä tie Kostamuksesta Jyskyjärvelle on todella huonossa kunnossa. Olimme vielä liikkeellä matkailuautolla, ja sillä ryhmistely oli täyttä tuskaa.

Päästäkseen Jyskyjärvelle pitää ajaa huonoja hiekkateitä vähintään sata kilometriä, tulipamistista suunnasta tahansa. Karjalan tasavalta on todellista takamaata, jossa tiet ovat harvassa. Moderni kehitys ei ole juuri ulottanut vaikutustaan näille seuduille, ja Kemijoen yli vievä autolossikin edustaa sadan vuoden takaista tekniikkaa!

Takapajuisuus on toisaalta myös etu, ainakin luonnon näkökulmasta: koko Vienan Karjala on kuin yhtä suurta kansallispuistoa. Ojittamattomat suot ja kirveenkoskemattomat aarniometsät näyttävät jatkuvan silmänkanta-

Paanajärven kylän perinteet ovat säilyneet elinvoimaisina. Myös suomalaisia käy siellä talkoissa.

mattomiin, ja luonto on valokuvaajan silmiin erittäin kaunista. Tällaista erämaan tuntua en ole päässyt kokemaan Suomessa muualla kuin ehkä suurimmissa kansallispuistoissa Lapissa.

Aivan oma lukunsa on Karjalan tähtivyö: koska kaupunkia ja muuta valosaastetta ei ole satojen kilometrien säteellä, tähtitaivas näkyy uskomattoman kirkkaana. Satelliittikuvistakin muuten näkyy, että yöaikaan Venäjän Karjala on koko Euroopan pimeimpiä alueita.

Rakennustaidetta Paanajärvellä

Jyskytellessämme Jyskyjärveltä pois päin nimismiehenkiharalla olevaa hiekkatietä auton alta kuuluu yhtäkkiä kova pamaus: kurkistamme auton alle ja havaitsemme, että lehtijousi on katkennut. Onneksi matkanteko ei tyssää siihen, vaan matkailuauton ilmajousitus kantaa kuorman vajaallakin tuella.

Matkamme jatkuu Vienan Kemijoen vartta pitkin kohti itää. Seuraava kohteemme on karjalaisesta puuarkkitehtuuristaan tunnettu

Paanajärvi, venäjäksi Panozero. Paanajärven kylä ei ole sama paikka kuin pohjoisempaan, Kuusamon korkeudella sijaitseva Paanajärvi. Nimet menevät helposti sekaisin.

Paanajärven kylän kohdalla Kemijoki on todella leveä, toistasataa metriä. Emme ole uskoa silmiämme, kun näemme lautan: se on ainakin sadan vuoden takaista tekniikkaa, ja hirvittää ajaa iso matkailuauto kiikkerän näköisen puu- ja metallivirityksen päälle. Mutta nyt ollaankin Venäjällä, jossa karski äijäkulttuuri on kunniaissaan, eikä täällä ole tapana

Paanajärven karjalaiskylän raitti.

Lautta yli Kemijoen. Huteran näköinen dieselmotorilla vedettävä härveli osoittautui toimivaksi.

kursilla. Vastarannalla dieselmoottori pärähtää käyntiin, vaijeri kiristyy, ja automme hilahtaa joen yli.

Paanajärven kylässä ihailemme käsin veistettyjä hirsirakennuksia, joista osa on aivan uusia, ja seuraamme ortodoksikirkon kupolin valmistumista puuseppien verstaalla. Paanajärven kylä sijaitsee noin 250 kilometriä Suomen rajalta itään, suurin piirtein Kajaanin korkeudella.

Kylä on Vienan Karjalan arkkitehtonisesti parhaiten säilynyt kokonaisuus, ja sen käsityöperinnettä elvytetään lukuisilla hankkeilla ja pienyrittäjyydellä.

Valkea meri aukeaa Kemissä

Seuraamme Kemijoen vartta yhä itään päin, ja toisinaan sen erämaiset rantatöyräät pilkkahtelevat kapeiden kuusien välistä. Viimein saavumme kaupunkiin, jonka nimi on Kemi. Se on ihan mukavan oloinen 15 000 asukkaan pikkukaupunki, jossa on leppoisa tunnelma.

Koppalakkiset poliisit neuvovat kysyttäessä meille autokorjaamon, jossa näytimme katkennutta lehtijousta. (Venäjällä ei muuten enää ole miliisejä, vaan vuonna 2011 voimaan tulleen uuden poliisilain mukaan he ovat poliiseja. Muutos on osa yritystä parantaa kansalaisten luottamusta viranomaisiin, joka Venäjällä on mielipidekyselyiden mukaan heikkoa.)

Vienan Kemijoki levenee näillä paikkeilla vuolaaksi virraksi juuri ennen laskemistaan Vienanmereen. Aina meren rantaa lähestyessä tunnelma on jotenkin jännittyneen odottava, mutta tällä kertaa ilmassa oli jotain erityistä mystisyyttä, onhan kyseessä tarunhohdoinen Vienanmeri. Syksyn aurinkoinen ilta painuu maille, ja katsomme Vienanmeren eli ”Valkoisen meren” ulappaa. Kaukana horisontissa on Solovetskin kuuluisa luostari-saari, jonne täältä Kemistä tehdään laivalla turistimatkoja. Nyt aikataulumme ja budjettimme eivät anna myöten, vaikka sipulikirkkojen siluetit välkkyvätkin sieluni silmissä.

Mutta ehkä sitten ensi kerralla.

Kuin olisi maailman laidalla: Vienanmeren ulappaa aukeaa Kemijoen suulta kohti itää.

Vienan Karjalan kaunista erämaata. Koko alue on kuin yhtä suurta kansallispuistoa.

Televisiosta tuttu tutkuspäällikkö

Oheisen matkareportaasin kuvaaja ja kirjoittaja Juho Rahkonen, 34, esiintyy usein Ylen televisio-uutisissa. Yleensä hän kommentoi räväkästi puolueiden kannatuslukuja tuoreen mielipidetutkimuksen perusteella.

Juho on ollut vuodesta 2007 lähtien Taloustutkimus Oy:n tutkuspäällikkö, jonka työnkuvaan yhtiössä kuuluvat mielipidetutkimukset ja mediasuhteet. Hän on myös yrityksen asiakaslehden Tutkimusidean päätoimittaja.

Juho on koulutukseltaan yhteiskuntatieteiden tohtori. Hän väitteli tohtoriksi Tampereen yliopistosta vuonna 2006.

Juholla on kokemusta myös toimittajan ja tutkijan työstä.

Juho asuu nykyisin Luhtajoella Nurmijärvellä. Hänen perheeseensä kuuluvat vaimo Inga sekä Marko (9 vuotta) ja Pauliina (7 vuotta). Perheeseen tuo eloa myös puolitoistavuotias Bella-koira.

Juho Rahkonen kuvattuna valokuvauskampanjalla, jonka hän teki syksyllä Vienan Karjalaan Venäjälle.

Rahkosten sukua kengurujen maahan

Olen Hanna Teräs, omaa sukua Rahkonen, ja asun Tampereella mieheni Marko Teräksen kanssa. Muutin Tampereelle opiskelemaan 15 vuotta sitten, ja sittemmin olen valmistunut Tampereen yliopistosta filosofian maisteriksi, pääaineenani englantilainen filologia.

12 vuotta sitten aloitin työt Tampereen ammattikorkeakoulussa. Päädyin sinne aikanaan työharjoittelun kautta: tein englannin opettajan opintoja yliopistolla, ja meidän piti hankkia itse harjoittelupaikka. Siihen aikaan ammattikorkeakoulu oli vielä kohtalaisen uusi asia, ja ”tekun henki” eli vielä vahvasti TAMK:n nykyisellä pääkampuksella, jossa vielä tuolloin opetettiin käytännössä vain tekniikan aloja. Myöhemmin mukaan ovat tulleet lukuisat muut koulutusohjelmat, ja nykyään TAMK on iso ja monialainen talo.

Ihan ensimmäinen työ johon minut otettiin, oli kielten opetukseen keskittynyt ”multimediaprojekti”, jossa kehitettiin englannin, ruotsin ja saksan opetukseen verkkooppimismateriaaleja. Silloin vuosituhannen vaihteessa tämä oli maailmanlaajuisestikin vielä melkoisen uutta ja edistyksellistä! En ollut ollenkaan mikään tietokonenörtti, mutta en myöskään pelännyt teknologiaa. Lupauduin siis mukaan - ja tämä askel muutti urani suunnan lopullisesti! ”HTML for dummies” -kirjan avulla opetin itseni tekemään yksinkertaisia verkkosivuja, ja näin pääsin alkuun verkkooppimisen ihmeelliseen maailmaan.

Vaikka seuraavina vuosina siirryinkin opettamaan englantia insinööriopiskelijoille, verkkooppiminen oli jo vienyt pikkusormen ja tulisi ennen pitkää viemään koko käden ja jalatkin. Sen myötä kiinnostuin myös aina

Hanna Teräksen työstä on tullut koko ajan kansainvälisempää.

vain enemmän pedagogiikasta, opettajankoulutuksesta ja ylipäänsä oppimisympäristöistä. En ole koskaan ollut kiinnostunut tekniikasta sen itsensä takia, vaan yhtenä välineenä oppimisen ja opettamisen kokonaisvaltaisessa kehittämisessä. Vuodesta 2004 olenkin ollut TAMK:n yhteydessä toimivassa ammatillisessa opettajakorkeakoulussa tutkimassa ja kehittämässä näitä alueita.

Hauskaa on ollut se, että työstäni on tullut koko ajan entistä kansainvälisempää. Olen päässyt osallistumaan erilaisiin projekteihin ja tutkimusyhteistyöhön sekä pitämään verkko-oppimiseen liittyviä henkilöstökoulutuksia oppilaitoksissa ympäri maailmaa.

Naimisiin Sansibarin saaristossa

Yksi mieleenpainuvimpia projekteja oli laaja ICT-alan ja verkko-opetuksen kehitysyhteistyöprojekti Dar es Salaamissa Tansaniassa, jossa vedin opettajankoulutuksen alaprojektia. Tehtäväni oli opettaa verkko-oppimisympäristöjen mielekästä käyttöä Dar es Salaamin yliopiston opettajankoulutuslaitoksen henkilöstölle.

Minä ja ryhmä muita vapaaehtoisia vietimme kolmen vuoden ajan useita viikkoja vuodessa Tansaniassa. Se oli todella palkitsevaa ja mielenkiintoista! Projektin "sivutuotteena" syntyi myös muita hienoja asioita: keksimme mieheni kanssa mennä naimisiin paljain varpain Sansibarin saaristossa, ja perustimme ystäviemme kanssa yrityksen, joka tällä hetkellä työllistää yhden ihmisen Dar es Salaamissa suuressa ulkoministeriön kehitysyhteistyöhankkeessa.

Parin viime vuoden ajan päätyöni on ollut ensin kehittää ja sitten vetää TAMK:n kansainvälistä "21st Century Educators" -opettajankoulutusohjelmaa. Aloitimme ohjelman Yhdistyneissä Arabiemiirikunnissa syksyllä 2011, ja ensimmäiset korkeakouluopettajat valmistuvat siitä tammikuussa 2013. Tässä ohjelmassa olen päässyt hyödyntämään koko verkko-opetukseen liittyvää kokemustani ja osaamistani, sillä se on kokonaan verkossa. Toistaiseksi kokemukset ovat olleet todella rohkaisevia ja positiivisia! Teen parhaillaan tähän ohjelmaan liittyen myös väitöskirjaa Tampereen yliopistossa.

Olen tosi iloinen siitä, että olen saanut tehdä aina työtä jota rakastan. Parasta tässä hommassa on positiivisen muutoksen näkeminen ja yhdessä toisten kanssa tekeminen. Olen luonteeltani sellainen, että kyllästyn äkkiä rutiineihin, enkä jaksaisi millään tehdä samaa työtä vuodesta toiseen. Siksi minulle sopii hienosti työ, jossa saa aina kehittää uusia asioita, oppia koko ajan lisää ja haastaa itsensä aina uudestaan.

Seuraavat edessä olevat haasteet ovatkin aivan uudenlaisia: aloitan helmikuussa 2013 työn Wollongongin yliopistossa Australiassa. Uuteen työhöni kuuluu verkko-oppimisen ja oppimisympäristöjen suunnittelua, tutkimusta ja kehitystä sekä opetushenkilöstön opastamista ja mentorointia näillä alueilla. Odotan näitä uusia käänteitä jo todella innoissani. Täytynee ottaa myös selville, onko Rahkosen suku vielä millään tavalla ennestään edustettuna kengurujen maassa!

Hanna Teräs

Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta!

Toivoo sukuseuran hallitus

Rahkosia on lähtöisin Karstulastakin

Seppo Rahkonen

Karstulan seurakunnassa syntyi vuonna 1810 kuusi Matti Matinpoikaa (Matts Mattsonia silloisen syntyneiden ja kastettujen luettelon mukaan). Kolmella heistä on sellaiset kirjatut elämänvaiheet, jotka sopivat isoisäni isoisään. Toisaalta kenenkään kirjattu syntymä- tai kastamispäivä ei aivan täsmää myöhemmin Karstulan tai Saarijärven rippikirjoissa tai vihittyjen luettelossa esitettyihin.

Yksi heistä, renki Matti Matinpoika Karstulan Krookilasta, syntynyt 8.4.1810 vihittiin avioliittoon piika Hedvig Juhanintytär Barckin kanssa 4.11.1833. Hedvig oli syntynyt 1.6.1804, rippikirjassa on kuitenkin päivämäärä 9.6.1804, joka lienee virheellinen tai sekaantunut kastamispäivän kanssa. Tämä osoittaa, että kirkonkirjoissakin on pieniä epä johdonmukaisuuksia. Matille ja Hedvigille syntyi vuosina 1837–48 viisi lasta. Eräs heistä oli 18.6.1843 Vahangan Savolassa syntynyt Matti Matinpoika Rahkoin. Tässä tuli ensimmäisen kerran esille isän sukunimi. Sukunimen alkuperää en ole saanut selvitettyksi. Kirkonkirjoja selatessa ilmeni, että Karstulassa oli toinenkin saman aikakauden Rahkoin-Rahkonen nimen pariskunta. Matti Matinpojan perhe asui Karstulan Vahangassa, mutta oli saanut 1838 muuttokirjan Korpilahdelle (Korpilax), josta oli rippi- ja ehtoolliskirjamerkintöjen perusteella palannut takaisin jo 1939. Perheen isä, itsellinen Matti Matinpoika Rahkoin hukkuu Vahangassa 12.11.1854. Leski Hedvig Juhanintytär jäi yksin viiden lapsen kanssa.

Lapset varttuivat aikuisiksi ja renki Matti Matinpoika Rahkonen vihittiin piika Stina Antintytär Takkusen kanssa 23.9.1866. Heille syntyi 5.12.1866 tytär Hilda. Äiti Stina kuoli 12.6.1868 ja Matti Rahkonen otti vaimokseen Stinan nuoremman sisaren Karoliina Takkusen, syntynyt 27.4.1847. Matille ja Karoliinalle syntyi viisi lasta vuosina 1874–87.

Karoliina sai vielä kuudennen lapsen, 20.4.1891 syntyneen Santerin, joka oli minun isoisäni. Seurakunnan kastettujen luettelon mukaan Santeri syntyi avioliiton ulkopuolisesta suhteesta eikä ollut Matti Rahkosen poika. Hän kasvoi kuitenkin perheessä, joka muutti vuonna 1900 Orivedelle sinne jo aikaisemmin menneiden kahden aikuisen tyttären perässä.

Matti oli toimelias mies. Hän hankki suuren perheen lisäksi talon Juupajoelta, joka 1900-luvun alussa kuului Oriveteen. Hän kävi myös Amerikassa, suvun perimätiedon mukaan kaksi kertaa. Toinen kerta oli 1902, josta matkasta on tieto passin saaneiden ja matkustajien luetteloissa. Lieneekö ensimmäinen kerta ollut 1890 Santerin syntymän edellä, siitä en ole löytänyt tietoja.

Santeri muutti nuorena miehenä Turkuun sinne jo aikaisemmin menneen Elina-tätinsä tuella, tapasi siellä tulevan vaimonsa Hilda Vilhelmiina Seleniuksen ja sai hänen kanssaan kuusi lasta. Heistä vanhin, 2.8.1914 syntynyt Veikko Aleksanteri Rahkonen oli isäni. Santeri opetteli suutarin ammatin, palasi Juupajoelle, hankki sieltä Hildansa kanssa 1920-luvun lopulla pikkutilan ja osaavana miehenä eteni Aaltosen kenkätehtaan työnjohtajaksi Korkeakoskella.

Santeri oli myös kulttuurin harrastaja. Hän pyrki edistämään työväen sivistystä perustamalla Korkeakosken tehdaskylään kirjaston, näytelmäkerhon ja muita harrastuspiirejä. Hän kirjoitti myös runoja ja on edelleen Juupajoella tunnettu kulttuurihenkilö yli 50 vuotta kuolemansa jälkeen.

Isäni Veikko oli mieluummin syrjään vetäytyvä, vaikka oli hyvin musikaalinen, lauloi ja soitti kannelta. Hän oli toimenhaltijana Valtion Rautateillä, ensin Tampereella ja myöhemmin Vilppulan Kolhossa Pirkanmaalla. Hän meni naimisiin Ruovedeltä kotoisin ole-

van Ellen Vilenin kanssa. Nyt jo edesmenneillä vanhemmillani on minun lisäksi yksi tytär, Tuija Schalin.

Minä, Seppo Juhani Rahkonen, synnyin Tampereella 30.10.1944. Perheeni muutti Kolhoon 1951. Kävin siellä kouluni, keskikoulun Haapamäellä ja lukion Mäntässä. Aloitin opinnot yliopistossa 1963, mutta varusmiespalvelus sekä valmis ruokapöytä ja majapaikka Kadettikoulussa vetivät nuoren miehen maanpuolustajan ammattiin. Olen palvellut puolustusvoimissa eri paikoissa Helsingistä Sodankylään. Viimeisin palveluspaikkani oli Ylöjärvellä Puolustusvoimien Tutkimuskeskuksen johtajana (nykyinen Puo-

Santeri ja Hilda Rahkonen lapsineen 1928. Oikealla edessä isäni Veikko.

lustusvoimien Teknillinen Tutkimuslaitos), josta siirryin reserviin muutama vuosi sitten. Asun nykyisin Helsingissä vaimoni Marja-Riitta Hirvosen kanssa. Minulla on yksi poika, Espoossa asuva Antti.

Rahkosten sukuseuraan olen liittynyt vuonna 1999 tarkoituksena selvittää sukujuuriani. Sukukokouksemme valitsi minut viime vuoden heinäkuussa sukuseuran hallitukseen sen varapuheenjohtajaksi.

Vaikka biologinen syntyperäni ei todennäköisesti olekaan Karstulan-Saarijärven Rahkosissa, olen ylläpitänyt suvun ja samalla Suomen ”kirveskansan” perinteitä: harrastuksina ovat olleet metsätyöt ja hirsirakentaminen kesämökillä Etelä-Savossa. Olen ollut myös monissa yhteisöissä rahakirstun vartijana, hallintovastuussa ja puheenjohtajana. Tämä on kai osa yhteiskuntavastuuta tai sitten olen osannut kieltäytyä, kun on pyydetty.

Edellä esittämäni perustuu omiin tutkimuksiini Kansallisarkistossa, Karstulan kirkkoherranvirastossa sekä Jyväskylän maakuntaarkistossa. Kun sukuseuramme historiantutkimus edistyy, saamme toivottavasti lisätietoa myös Karstulan Rahkosista.

Kiitos, että saan olla mukana tässä mielenkiintoisessa ja aktiivisesti toimivassa sukuseurassa.

Kyösti Rahkonen Keuruun valtuustoon

Sukuseuran hallituksen jäsen Kyösti Rahkonen menestyi mainiosti syksyn kuntavaaleissa. Hänet valittiin 69 äänellä Keuruun kaupunginvaltuustoon. Kyösti edustaa Kristillisdemokraatteja.

Rahkonen valittiin kaupunginvaltuustoon ensimmäistä kertaa.

Hän on toiminut aiemmin varavaltuutettuna Ikaalisissa ja Keuruulla, jonne hän muutti vuonna 2006. Hänellä on ollut myös lautakuntajäsennyksiä ja varajäsennyksiä. Viime vaalikaudella hän toimi sivistyslautakunnan jäsenenä Keuruulla.

Kyösti pitää todennäköisenä, että pesti sivistyslautakunnassa jatkuu ja mahdollisesti tulee lisäksi varajäsentyys perusturvalautakunnassa. ”Kuluneella vaalikaudella olen ollut myös mukana Keskustan koulun johtokunnassa sivistyslautakunnan edustajana”, Kyösti kertoo.

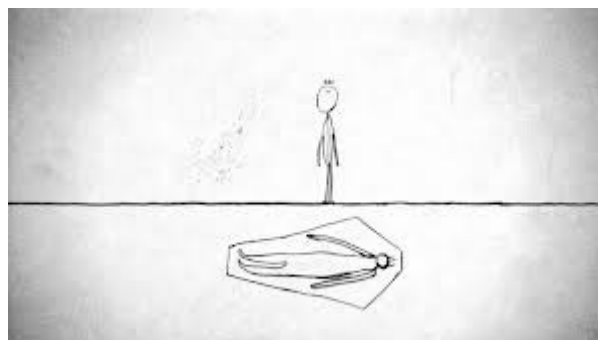
Jenni Rahkosen animaatio voitti

Jenni Rahkosen animaatio *Hänen tilanne* palkittiin parhaana animaatioelokuvana Helsingin lyhytelokuvafestivaalilla marraskuussa.

Helsingin lyhytelokuvafestivaalilla jaettiin 29. kerran palkinnot vuoden parhaille kotimaisille lyhytelokuville. Festivaalille ilmoitettiin kotimaisten elokuvantekijöiden toimesta yhteensä 257 elokuvaa, joista 92 valittiin festivaalilla esitettyihin kilpasarjanäytöksiin. Lyhytelokuvafestivaalilla kilpailtiin yhteensä kuudesta lyhytelokuvapalkinnosta: ammattilais- ja opiskelijafiktiot, ammattilais- ja opiskelijadokumentit, kokeelliset elokuvat ja animaatioelokuvat.

”Niukoilla visuaalisilla elementeillä ja jopa

rujolla kuvallisella ilmeellä tekijä kertoo yleispätevästi ja pysähdyttävästi. Elokuvan metafora on suuri ja muoto eheä – äänimaailma tukee teosta hallitusti”, tuomaristo arvioi nykyisin Turussa asuvan Jennin elokuvaa.

Palkitussa elokuvassa *Hänen tilanne* hän lakkaa pyörimästä maapallon mukana.

Rahkoset-lehti: joulukuu 2012, 18. vuosikerta, 22. numero
Päätoimittaja: Jorma Rahkonen, Tavintie 8 B 22, 40400 Jyväskylä, p. 050 347 0083,
sähköposti: jorma.rahkonen at kolumbus.fi

Paino: Kopijyvä Oy, Jyväskylä